

Motion till riksdagen

1988/89:K808

av Erik Holmkvist (m)

Stödet till Haparandabladets finska del

Ett av motiven för presstöd i vårt land är värdet av mångfald inom dagspressen.

Den provinsiella tidningen Haparandabladet med sin unika ställning som tvåspråkig dagstidning i en tvåspråkig bygd är en viktig del i denna mångfald. Haparandabladet tar ett tungt och ansvarsfullt kulturpolitiskt ansvar genom att presentera 30 procent av nyhetsmaterialet på annat språk än det svenska – det finska språket. Detta är en stor kulturpolitisk insats i en bygd med stor finskspråkig svensk befolkning och en mycket stor finsk invandring. Haparanda kommun är Sveriges mesta invandrarkommun med storleksordningen 25 procent finska invandrare.

Det nuvarande stödet till Haparandabladet, 550 000 kronor, under förutsättning att tidningen innehåller 30 procent finsk text av det redaktionella utrymmet, täcker inte de direkta ekonomiska utläggerna för finsk text, än mindre de merkostnader som uppstår för att Haparandabladet tar ett unikt kulturpolitiskt ansvar för de finska invandrarna i Haparanda och Tornedalen i övrigt.

Den finska texten är för tidningen ett klart kommersiellt hinder både vid annonsförsäljning och abonnemangsförsäljning. Att det är ett kommersiellt hinder visas bland annat av att samtliga övriga tidningar i Norrbotten tagit bort sina finskspråkiga spalter för flera år sedan.

Efter en utredning från presstödsnämnden i slutet av 1977 beviljade också regeringen Haparandabladet ett särskilt stöd till en finskspråkig del i Haparandabladet. Detta stöd motsvarade från början 66,6 procent av ordinarie produktionsstöd till fådagartidningar men som under de drygt tio år som sedan gått av okänd anledning sjunkit ned till 49 procent.

Denna försämring har medverkat till att Haparandabladet nu överväger bibehållandet av den finska delen så länge stödet inte räcker till att täcka ens de mätbara merkostnaderna.

Det är egentligen en orimlighet att Haparandabladet med tvådagarsutgivning och ett stort ansvar för minoritetskultur bara får hälften av det stöd som exempelvis två andra norrbottniska tidningar, Folkviljan och Norrbottningen, har för *endagarsutgivning utan de merkostnader som en 30-procentig tvåspråkig andel för med sig*.

Haparandabladet har med sin mer än tioåriga historia en viktig funktion att fylla i Tornedalen och Norrbotten, inte minst som bärare av det finska språket som kulturtradition. Samtidigt fyller Haparandabladet en viktig informationsfunktion för cirka en fjärdedel av Haparanda kommuns invånare – de finska invandrarna.

Stödet till Haparandabladetets kulturpolitiska tvåspråkighet har under de senaste 12 åren minskat, trots att andelen finska invandrare kraftigt ökat i Tornedalen och alldeles särskilt i Haparanda kommun. Det vore en kulturpolitisk tragedi om länets och Tornedalens mammiskor förlorade den finska delen i Haparandabladet. Inte minst vore det en stor förlust för de finska invandrarna. Det får inte ske. Rimligt är att stödet till tvåspråkigheten i Haparandabladet räknas upp till samma summa som det nu utgående produktionsstödet för fådagarstidningar.

Dagstidningskommitténs betänkande remissbehandlas f.n. Proposition väntas till riksdagen under innevarande år. Regeringen bör vid utarbetandet av propositionen föreslå sådana åtgärder att utgivandet av Haparandabladetets finska del säkerställs.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om ett utökat bidrag till Haparandabladet för säkerställandet av utgivningen av Haparandabladetets finska del,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att stödet till Haparandabladet bör räknas upp till samma summa som det nu utgående produktionsstödet till fådagarstidningar.

Stockholm den 18 januari 1989

Erik Holmkvist (m)